Interview met de filmmaker
Julia Jansch over From Dust we Spin

Waarom en hoe ben je begonnen met films maken?
Het idee om films, specifiek documentaires, te gaan maken, ontstond door mijn fascinatie voor psychologie en persoonlijke ontwikkeling. Ik ben geïnteresseerd in verhalen over mensen die vastzitten in hun omstandigheden, hun verleden of de systemen om hen heen, maar die toch een weg vooruit weten te vinden.

Als filmmaker wil ik verhalen vertellen waarin kijkers iets van zichzelf herkennen, ook als de persoon op het scherm uit een wereld komt die ver van hen afstaat. Zodra we ons emotioneel verbonden voelen met iemand wiens leven aanvankelijk onbekend voor ons is, krijgen we meer begrip voor hun worstelingen en dromen, en dus hun menselijkheid. Voor mij is dat de grootste kracht van film: het kan empathie oproepen. En juist dat is nu meer nodig dan ooit.

Waarom heb je voor documentaire gekozen?
Documentaires bieden een inkijkje in het leven van echte mensen in echte omstandigheden. Als ze op een eerlijke manier en met zorg worden gemaakt, kunnen ze ons de wereld even door de ogen van een ander laten ervaren. Een documentaire kan een persoon of gemeenschap die verkeerd begrepen, veroordeeld of genegeerd wordt, zo dichtbij brengen dat het publiek de gelaagdheid ervan echt kan zien.
Documentaires helpen ons voorbij statistieken, krantenkoppen en stereotypen te kijken. Ze laten ons niet alleen begrijpen, maar ook voelen hoe het zou zijn om in de schoenen van een ander te staan. Juist die emotionele betrokkenheid maakt documentaire zo'n belangrijke en krachtige kunstvorm.

Waarom wilde je deze film maken?
Het fascineerde me dat een verboden, ondergrondse subcultuur, die ooit gevreesd en afgewezen werd door de samenleving, kon uitgroeien tot zo'n krachtige bron van hoop, verbondenheid en persoonlijke groei.

Ik kwam in aanraking met de wereld van spinning via een collega die chauffeur geweest was bij een aantal van mijn eerdere filmproducties. Gaandeweg deelde hij steeds meer over zijn bijzondere verleden in de wereld van spinning: keuzes die hij had gemaakt, verliezen en tegenslagen die hij had doorstaan en hoe spinning hem uiteindelijk hielp bij het vinden van zingeving en herstel.

Via Mark leerde ik Logan en de bredere gemeenschap kennen, en zo begon ik te begrijpen dat spinning over veel meer gaat dan alleen auto's. Het gaat over identiteit, familie, rouw, overleven en verandering. De belangrijkste boodschap van de film is dat niemand mag worden gereduceerd tot het dieptepunt van zijn of haar leven. Zelfs als je op nul staat, kunnen passie, een doel en een gemeenschap je verder helpen, op weg naar iets dat groter is dan jezelf.

Wat was de grootste uitdaging tijdens het maken van deze film?
De grootste uitdaging was kiezen welk aspect van dit complexe onderwerp de film als middelpunt zou nemen. Er waren bijvoorbeeld interessante politieke vraagstukken rond de criminalisering van spinning en de officiële erkenning van de sport. Tegelijkertijd speelden er binnen de gemeenschap veel bijzondere persoonlijke verhalen.

Tijdens het filmen werd duidelijk dat juist die persoonlijke verhalen het emotionele hart van de film vormden. Via de levensverhalen van Logan en Mark konden we de bredere sociale en politieke thema's persoonlijk voelbaar maken, in plaats van ze slechts abstract te benaderen.

Achteraf gezien denk ik dat we bij de juiste film zijn uitgekomen. Documentaires maken betekent dat je open moet blijven staan voor wat er tijdens het proces naar voren komt, en dat je het verhaal de ruimte moet geven om zichzelf te laten zien. De echte uitdaging is je oorspronkelijke ideeën durven loslaten en de emotionele waarheid van het verhaal volgen.

Kun je wat vertellen over de crew?
We hadden een geweldige crew. Velen van hen maakten zelf onderdeel uit van de spinninggemeenschap: zelfs onze lichttechnicus was een spinner. Daardoor ontstond er een sterk gevoel van gedeeld eigenaarschap. De mensen op de set kwamen niet als buitenstaanders een onbekende wereld vastleggen; ze kenden die wereld van binnenuit, hielden ervan en voelden zich persoonlijk betrokken bij de manier waarop die in beeld werd gebracht.

Daardoor hing er een bijzondere energie op de set. Iedereen was bekend met het gevaar, de schoonheid en de intensiteit van spinning, en iedereen wilde dat op een filmische manier vastleggen zonder de gemeenschap tekort te doen. We zetten ons er allemaal volledig voor in.

Wat hoop je dat jongeren van jouw film zullen leren?
Ik hoop dat jongeren na het bekijken van de film begrijpen dat je vertrekpunt niet bepaalt waar je uiteindelijk terechtkomt. Misschien heb je het gevoel dat je op nul staat. Misschien word je beperkt door je omstandigheden, door fouten uit het verleden of door verwachtingen die anderen van je hebben. Maar deze film laat zien dat er altijd een andere richting mogelijk is. In de wereld van spinning staat de acht, het teken van oneindigheid, symbool voor die gedachte. Voor mij verbeeldt het de overtuiging dat er altijd nieuwe wegen open blijven staan. Met moed, discipline en de juiste mensen om je heen kan verandering dichterbij zijn dan je denkt.